

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

EMLÉKEZTETŐ
A SZAKKÉPZÉSI INNOVÁCIÓS TANÁCS
HETEDIK ÜLÉSÉRŐL

Az ülés időpontja: 2019. június 27. 14:00 óra
Az ülés helyszíne: Innovációs és Technológiai Minisztérium Könyvtárterme
1055 Budapest, Szemere utca 6.
Résztvevők: a mellékelt jelenléti ív szerint
Levezető elnök: Pölöskei Gáborné, szakképzésért és felnőttképzésért felelős
helyettes államtitkár, a Szakképzési Innovációs Tanács elnöke

Az ülés főbb tartalmi összefoglalója:

1. NAPIREND: A SZIT MUNKACSOPORTOK ÖSSZEFOGLALÓJA

Pölöskei Gáborné a Szakképzési Innovációs Tanács (a továbbiakban SZIT) elnöke köszöntötte a résztvevő Tanácstagokat, és megkezdte a Cselekvési Terv munkaanyagának bemutatását.

Az év elején elfogadott stratégia olyan jelentős változásokat tartalmaz, hogy csak új szabályozással lehet megvalósítani. A minisztérium az őszi időszakban tervezi az új jogszabálysomagot előkészíteni. Maga a **cselekvési terv a 2019-2021 évekre határoz meg intézkedéseket.**

A stratégiában foglalt 10 fejlesztési területből 4 terület került kiemelésre a Kormány által:

- 1. technikus képzés erősítése**
- 2. duális szakképzési modell továbbfejlesztése**
- 3. humán erőforrás fejlesztés**
- 4. végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése.**

A hátránykompenzációval külön pontként kiemelten kell foglalkozni, mert a szakképzésnél ezt különösen figyelembe kell venni. Főbb elemei a stratégiában: műhelyiskola, dobbantó osztály, orientációs osztály, 8. évfolyamos kompetenciamérés, szakkollégiumi rendszer és az ösztöndíjrendszer.

1. fő terület a technikusképzés:

Az 5 éves technikus képzésben az **első évben ágazati alapképzés lesz.** 9. évfolyam végén a két iskolatípus között az **átjárhatóság** így megoldott, mivel az ágazati alaptartalom egységes. **A 10. évfolyam végén a tanulók ágazati alapvizsgát tesznek,** amely alapján „kiengedhetővé” válnak a duális képzésbe. Természetesen vannak olyan képzések, amelyeknek tematikája zárja ki a duális képzés lehetőségét. Meg kell teremteni a kapcsolatot a technikum és a felsőoktatás között.

Ösztöndíjrendszer

Az ösztöndíjrendszer erősítené meg a rendszert. **Mindaddig járna, ameddig a tanulóknak nincs tanulói (munka)szerződése.**

- **Apáczai ösztöndíj:** csak technikumban kerülne bevezetésre, hátrányos helyzetű, de tehetséges diákok részére. Az összegszerűség tekintetében a tervek összeálltak, de jelenleg még munkaanyagnak minősül.
- **Általános szakképzési ösztöndíj:** szakképző iskolában, ill. a technikumban ott kerülne bevezetésre, ahol nincs duális képzés. Minden szakmai területen tanulók megkapnák. Első évben fix összeg lenne, majd ezt követően a tanulmányi eredmény függvényében kerülne megállapításra.
- **Ösztöndíj visszatartása:** Az ösztöndíj egy részét csak a végzettség megszerzése után kapnák meg a diákok.

A témával kapcsolatban az alábbi kérdések, vélemények merültek fel:

Dr. Klész Tibor Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara képviselőjében: Az új rendszer szerint **nem lehetne 9. évfolyamban vállalatnál teljesíteni a gyakorlati képzést?** Jelenleg kb. 4000 tanuló szerződése van a cégeknek 9. évfolyamosokkal.

Dr. Hafiek Andrea főosztályvezető asszony ITM Szakképzési és Felnőttképzési Szabályozási Főosztály: a tervek szerint tanuló szerződést 9. évfolyamon nem lehetne majd kötni, mivel **az iskola felel a 9. évfolyam alapozó képzéséért.** A tanműhelyek használhatók lennének, de nem tanuló szerződéssel.

Sisák Zoltán felkészítő, tanár szakértő, Euroskills: Nem áll fenn az a veszély, hogy a technikumban késleltetetten kapnak ösztöndíjat a nem hátrányos helyzetűek?

Pölöskei Gáborné elnök asszony: A jelenlegi szabályozás szerint van olyan tanuló, aki sem ösztöndíjat, sem tanuló szerződés alapján járó juttatást nem kap. Az új rendszer bevezetésével a cél az, hogy az iskolának ne legyen célja a diákok benntartása. Akár a vállalatok választhatják ki a tanulókat a 10. évfolyamos alapvizsga után.

Gablin Gábor alelnök Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége: Az a koncepció, hogy eleve a vállalkozó veszi fel a tanulókat és a vállalkozó mondja meg, hogy milyen iskolába menjen, véleménye szerint megfelelőbb lenne.

Pölöskei Gáborné elnök asszony: Németországban működik ez, de ott idősebbek a diákok, amikor a cégek kiválasztják őket. **Magyarországon ez nem így működne, a gyerekeknek erre meg kell érnie.** Kéri a vállalati képviselők véleményét.

Szilasi Péter Tamás, NemaK Győr Alumíniumöntöde Kft. képviselőjében: Véleménye szerint a vállalatok szerepe az új rendszerben nem csökken, inkább versenysemleges helyzet fog létrejönni. A vállalatok így össze tudnak fogni, mert a cél a tanulói szám növekedése a szakképzésben. **A 8. évfolyamos diákok esetében még túl korai a vállalatok megjelenése.**

Kocsis Zoltán képzési szakértő Audi Hungária Zrt. Véleménye megegyezik az előzőleg elhangzottal. Két pont igényel szerinte különös figyelmet. **A beiskolázásnak**

a regionális igények figyelembevételével kell történnie, illetve az iskoláknak a munkaerőpiaci igényeket kell kiszolgálniuk.

Dr. Hafiek Andrea főosztályvezető asszony ITM Szakképzési és Felnőttképzési Szabályozási Főosztály: Megjegyezte, hogy a lehetőség adott a jelenlegi rendszerben is a tanulószervezők megkötésére.

Szűcs Tamás elnök Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete. Az ösztöndíj visszatartott részének javasolt összege véleménye szerint csekély. Kérdésként tette föl, hogy keretek közé lesz-e szorítva a felhasználás,

Pölöskei Gáborné elnök asszony: Elsődleges cél, hogy eszközt vegyen vagy lakbért fizessen a megkapott összegből. Az összeg valóban nem magas, de az állami költségvetés is korlátokat szab. Jelenleg még mindig csak munkaanyag az ösztöndíj kérdése, a pontos szabályozás kidolgozása még nem történt meg.

Juhos János elnök, IPOSZ: 14 éves korban tényleg nehéz eldönteni, hogy mi az a szakma, amely tényleg megfelelő a diák számára. De jelenleg azt sem látja tisztán, hogy **hogyan lesz kivitelezve a vállalatok belépése a 10. évfolyamos alapvizsga után,** és hogy milyen elvek szerint kerülnek a diákok az egyes cégekhez.

Pölöskei Gáborné elnök asszony: A felvetéssel kapcsolatban megemlítette, hogy amennyiben egy 8. évfolyamos diák már rendelkezik cég általi megkereséssel, akkor a 9.-10. évfolyamban elvesztheti a motivációt.

Koblencz Attila főigazgató Szent Istvánról elnevezett Magyar Szalézi Tartomány: 14 éves diákoktól nem lehet elvárni, hogy pontosan tudja, hogy mi legyen a szakmája. A 9. évfolyamban a legnagyobb a lemorzsolódás, pontosan emiatt.

Dr. Magyar Zita elnökhelyettes asszony, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal: Azt kell megnézni a statisztikákban, hogy hány tanuló választja a szakképzést első helyen. **Akik első helyen választják, azoknak a motivációja erősebb, mint azoknak, akik csak második vagy harmadik helyen jelölik.** Ha 8. évfolyamban történne a vállalatok részéről a választás, akkor a diák mögött még befolyásoló az általános iskolai tanár és a szülő is. 10. évfolyamban már ténylegesen a diák dönt, és nincs befolyásoló tényező.

A kérdésben tartott szavazás alapján a Szakképzési Innovációs Tanács tagjai egyhangúlag egyetértettek abban, hogy a technikumban tanuló diákok duális képzésbe való belépése a 10. évfolyam után történjen, a tanulói előszerződés lehetőségének megtartása mellett.

OKJ- rendszer átalakítása

Pölöskei Gáborné elnök asszony: A lényeg nem (csak) az, hogy a szakmák számának csökkentése megtörténjen, hanem hogy az iskolákban széles alapokra helyeződjön a képzés. Példaként kiemelésre került a kereskedés, ahol a diákok alapként tanulják a kereskedést, de a tematikus kereskedői formák specializációként jelennek csak meg, és a képzés az adott specializált vállalatnál történik, nem külön

OKJ képzésben. Az ágazati készségtanácsok javaslatai alapján egyes szakmák összevonásra kerülnek, átnevezések történnek, illetve esetlegesen új szakmák is bekerülnek a jegyzékre. Alapszakmák kerülnek meghatározásra.

A javaslat:

- **Az OKJ, mint elnevezés teljesen kerüljön ki a rendszerből.**
- **A képzési rendszer kétfelé válik majd**
  - Alapszakképesítések**
  - Szakmai képesítések.** Ezek szakmai program és vizsgakövetelmény alapján kerülnének jegyzékre.

Mindkettő lehet államilag elismert, ez csak a szabályozástól függ. Ezt az elvet követve **a tanuló technikumban 10. évfolyamig ágazati, szakképző iskolában 9. évfolyamig alapozó képzés keretében megismeri az alapokat. 10. évfolyam (szakképző iskola esetén 9. évfolyam) után az ágazati alapvizsgát követően választ a diák szakirányt és mehet duális képzésbe. A szakmai képesítés megszerzésére irányuló képzés elsősorban felnőttképzésben történne, és a tanulók a képzés végén képesítő vizsgát tennének.**

A témával kapcsolatban az alábbi kérdések, vélemények merültek fel:

Kocsis Zoltán képzési szakértő Audi Hungária Zrt.: Megoldható lesz-e az, hogy valahol korábban már végzett felnőtteket ne kelljen feltétlenül iskolapadba ültetni? **Figyelembe lehet-e venni munkatapasztalatot és előképzettséget?** Mindenképpen egyéves lesz a technikusképzés az érettségi után, vagy lehet rövidíteni, esetleg hosszabbítani?

Dr. Hafiek Andrea főosztályvezető asszony ITM Szakképzési és Felnőttképzési Szabályozási Főosztály: Az alap szakképesítés nappali iskolai rendszerű képzésben szerezhető meg, illetve felnőttoktatásban, a későbbiekben. A képzési idő beszámíttatás alapján rövidíthető. Rugalmasabb lesz a rendszer. A képzési tartalom elismerésére lesz lehetőség.

Kocsis Zoltán képzési szakértő Audi Hungária Zrt. A tartalom elismertetéséhez javaslatként jelezte, hogy az ne csak papírok alapján történjen, hanem **gyakorlati mérés lehetősége** is fennálljon.

Dr. Hafiek Andrea főosztályvezető asszony ITM Szakképzési és Felnőttképzési Szabályozási Főosztály: Fejleszteni kell egy validációs rendszert, de ez a cél.

Pölöskei Gáborné elnök asszony: A GINOP projektek fejlesztéseinek egy része kifejezetten ebből a célból történik.

Kocsis Zoltán képzési szakértő Audi Hungária Zrt: Akkor ezek szerint lesz mód az iskolákkal közösen történő fejlesztésekre is.

Dr. Rádli Katalin felsőoktatási és igazgatási referens Emberi Erőforrások Minisztériuma: A szintek hogy fognak alakulni az új rendszerben az alapképzések esetében? Munkakörök (FEOR) esetében mit jelenthet az átrendeződés?

Dr. Hafiek Andrea főosztályvezető asszony ITM Szakképzési és Felnőttképzési Szabályozási Főosztály: A szintezés azonos lenne a jelenlegi rendszerrel, és természetesen az alap szakképesítések munkakör betöltésére alkalmas képesítést is jelentenek. A szakmai képesítések esetében is mindenképpen végzettséget tanúsítana a bizonyítvány.

Vizvári László osztályvezető Emberi Erőforrások Minisztériuma Ápolásügyi Osztály: Az ágazati alapvizsga az egész ágazatban azonos lenne, vagy több fajtája is elképzelhető?

Dr. Hafiek Andrea főosztályvezető asszony ITM Szakképzési és Felnőttképzési Szabályozási Főosztály: Ágazatonként eltérő lesz.

Dr. Klész Tibor Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara képviselőjében: A szakképző iskola esetében a 9. évfolyamot követő alapvizsga véleménye szerint túl korai. Nincs mit még igazán mérni akkor. Illetve esetlegesen egy februári vizsga nagyon korai lehet.

Pölöskei Gáborné elnök asszony: A vizsga tekintetében is tanévben gondolkodunk. Június vége - július eleji vizsga a cél. Szeptemberben így már a duális képzés a vállalatnál indulna.

Technikum és felsőoktatás

Pölöskei Gáborné elnök asszony: A technikum és felsőoktatás kapcsolatát illetően a cél az, hogy a technikumból kilépő hallgatók részére könnyebb legyen a felsőoktatásba történő belépés. Szükséges a képzések összehangolása, amely különösen a felsőoktatást érinti. Gondolkozunk emeltszintű technikus vagy okleveles technikus képzések bevezetésében. Az egyetem részére bepillantást engedünk a szakképzésbe, így az egyetem látni fogja, hogy a szakképzésből milyen előképzettséggel érkeznek a diákok, mire nem kell esetlegesen már képeznie őket. Időtakarékosság és fenntarthatóság szempontjából egyaránt hatékony lenne.

A témával kapcsolatban az alábbi kérdések, vélemények merültek fel:

Dr. Rádli Katalin felsőoktatási és igazgatási referens Emberi Erőforrások Minisztériuma: Az egyetemi felvételi során jelenleg együtt kezelik a különböző tanulmányokból érkezőeket. A változásokra tekintettel külön felsőoktatási alapképzés indítása nem tervezett?

Pölöskei Gáborné elnök asszony: Külön együttműködési megállapodások megkötésére lenne lehetőség a technikum és egy-egy felsőoktatási intézmény között.

2. fő terület: A magyar duális szakképzési modell továbbfejlesztése:

Ágazati képzőközpontok (ÁKK) létrehozásának lehetősége

Pölöskei Gáborné elnök asszony: Már a korábbiakban, az előző ülésen is említésre kerültek az ÁKK létrehozásával kapcsolatos javaslatok, az egyes modellek a munkacsoport tevékenységének bemutatása során.

Tanulószerződés / tanulói munkaszerződés:

Pölöskei Gáborné elnök asszony: Felmerül a lehetősége, hogy a tanulószerződések helyett a jövőben tanulói munkaszerződés kötésére lenne lehetőség. Így a vállalatok nem fiatal munkavállalókat kapnának, hanem olyan diákokat, akik a munka során tanulják meg a szakmát. A pontos szabályozás a későbbiekben várható. **A juttatás esetében javaslat a sávós rendszer.** 13. évfolyamban lenne döntő többségben a vállalatnál a diák, mivel az érettségikre figyelemmel kell lenni. A juttatás a teljesítmény, az eredmény és a ledolgozott órák miatt is sávósra tervezett.

Az elhangzottakkal kapcsolatban az alábbi kérdések, vélemények merültek fel:

Koblencz Attila főigazgató Szent Istvánról elnevezett Magyar Szalézi Tartomány: A nyelvi előkészítő képzés és a technikum a tervek szerint összeegyeztethetővé válik-e? Másik kérdése az ÁKK-k és a szakképzési centrumok együttműködésére vonatkozott. **Lehet-e más fenntartók felé nyitni?**

Dr. Hafiek Andrea főosztályvezető asszony ITM Szakképzési és Felnőttképzési Szabályozási Főosztály: A centrum az, amelyik részt vehet tagként az ÁKK-ban. Ezzel a cél, hogy az egyes iskolák külön ne kerüljenek tagi pozícióba. **Együttműködési megállapodást természetesen bárki köthet.** A nyelvi képzésekkel kapcsolatban a cél az, hogy minél jobban és minél intenzívebben tanulják meg a diákok az idegen nyelvet. **Nincs arra vonatkozó terv, hogy a nyelvi előkészítő vagy a két tanítási nyelvű oktatás kikerülne a rendszerből.**

Pölöskei Gáborné elnök asszony: Jelenleg is vannak nyelvi előkészítők. Az irány az lenne, hogy preferáltan egy nyelvet (elsősorban angol) tanuljanak a diákok változatlan óraszámban, de természetesen a nyelv választásának lehetősége biztosított marad.

3. fő terület: Komplex humán erőforrás fejlesztés:

Pölöskei Gáborné elnök asszony: Rendszerszintű javaslatok kerültek megfogalmazásra.

1. **Mérnökök bevonása az oktatói rendszerbe.** Esetükben nem lenne szükséges pedagógiai végzettség, és **foglalkoztatásuk a Munka Törvénykönyve alapján történhetne.**
2. **A szakmai oktatóknak a pedagógus továbbképzésüket vállalati környezetben kell majd teljesíteni. A javaslatok között szerepel, hogy foglalkoztatásuk munkaviszonyban történjen, vagy történhessen.**

A témával kapcsolatban az alábbi kérdések, vélemények merültek fel:

Lippai-Nagy Írisz ügyvezető Amerikai Kereskedelmi Kamara: A kezdeményezés jó, hogy például az iparból is kerüljenek be oktatók. Viszont a **közismereti oktatók bérét is mindenképpen rendezni kell,** különben a kialakuló rendszer alapján nem lesz olyan, aki inkább tanárnak megy a mérnöki képzés helyett.

Valaczka János Pál a Piarista Tartományfőnökség képviselőjében: A jelenlegi bértábla alapján már nagyon nehéz pedagógust találni, főleg a szakközépiskolákba.

Az elhangzott terv veszélye az, hogy bérfeszültség alakulna ki egy alacsony bérezésű egyetemi végzettségű tanári réteg és egy igen magas kiemelt oktatói réteg között.

Szűcs Tamás elnök Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete: A szakszervezet véleménye is ez. Álláspontja szerint **a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény ma már nem jelent jelentősen nagyobb biztonságot a foglalkoztatottak számára, mint a munka törvénykönyve.** Kérdésként tette fel, hogy az EMMI-vel történt-e ezzel kapcsolatban egyeztetés?

Pölöskei Gáborné elnök asszony: Egyelőre nem történt egyeztetés, mivel ez még csak javaslat.

Gablini Gábor alelnök Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége: A munkaadóknak az az érdeke, hogy a szakképzésből sokan és megfelelő oktatást követően kerüljenek ki. Akár úgy is, hogy **a szakképzésben oktatók magasabb fizetést kaphatnának.**

Pölöskei Gáborné elnök asszony: A magasabb bérezés biztosítása szabályozás kérdése.

Gablini Gábor alelnök Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége: Javasolja ezt a kimeneti teljesítményhez kötni.

Palotás József szakértő, Pedagógusok Szakszervezete: A szakoktatók illetménynek a problémája nem a Kjt.-ben keresendő, hanem az életpályamodellben.

Lippai-Nagy Írisz ügyvezető Amerikai Kereskedelmi Kamara: Véleménye szerint **nem lenne megfelelő, ha a gimnáziumi és szakképzésben oktató tanárok fizetése között különbség lenne.** Azt kell figyelembe venni, ami az ország gazdaságának megfelelő.

4. fő terület: Végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentése:

Pölöskei Gáborné elnök asszony: **A kompetenciamérés segítené az ágazati kompetenciák fejlesztését.** Az Oktatási Hivatal részéről is történtek fejlesztések az EFOP keretén belül, nálunk pedig a GINOP-ban. **Minden 8. évfolyamos diák esetében el kell végezni a mérést.** Az ágazati mérés szeptemberre lenne tervezve. Az eredmény alapján a rendszerben az adott diák környezetében lévő, alkalmasnak tűnő iskolák is megjelenének. **A kapott eredmények orientálnak, de nem jelentenek kötelezettséget.** Akár az **orientációs osztály** lehetőségét is fel tudja ajánlani majd a rendszer. Gödön működik már orientációs évfolyam, az első év eredményei most fognak látszani. A **műhelyiskolai** rendszer részleteinek a kidolgozása szükséges még. **Speciális képzés válik majd szükségessé a pedagógusok részére.** A **lemorzsolódással veszélyeztetett diákok nyomon követésére kialakított rendszer májusban bevezetésre került,** és az osztályfőnökök is kaptak képzést. Új **szakkollégiumi rendszer** kialakítása folyamatban van.

A témával kapcsolatban az alábbi kérdések, vélemények merültek fel:

Koblencz Attila főigazgató Szent Istvánról elnevezett Magyar Szalézi Tartomány: Megjegyezte, hogy a Szaléziak vállalták a műhelyiskolai képzésben résztvevők akkreditált továbbképzését, illetve közreműködnek a képzési program kialakításában.

Pölöskei Gáborné elnök asszony: A tervek szerint jövőre válik a képzés előkészítése olyan szintűvé, hogy bemutathatóvá válik.

Kocsis Zoltán képzési szakértő Audi Hungária Zrt: **A tanulói munkaszerződés miben különbözne a normál munkaszerződéstől? Hogy vonatkozna a tanulókra például a kollektív szerződés?**

Pölöskei Gáborné elnök asszony: Ezek még nyitott kérdések.

Dr. Kélsz Tibor Magyar Kereskedelmi- és Iparkamara képviselőjében: A Parlament oldalán szerepel egy **szakképzési törvénymódosítás az ÁKK-kal kapcsolatban.** Ez milyen viszonyban van a leendő törvénnyel?

Pölöskei Gáborné elnök asszony: A folyamatnak a része ez a módosítás is. **Az alapokat már most meg kellett adni.** Az új törvény része lesz a későbbiekben ez is.

2. NAPIREND: EGYEBEK

Egyéb megvitatásra javasolt téma nem merült fel.

Pölöskei Gáborné elnök asszony megköszönte mindenkinek a részvételt és a közös munkát. Következő ülés tervezett időpontja: 2019. szeptember. A pontos időponttal kapcsolatban a tagok értesítésre kerülnek majd.

Az Emlékeztetőt készítette:

dr. Kálló Bernadett

Az Emlékeztetőt jóváhagyta:

Pölöskei Gáborné

a SZIT elnöke